

om Overskoledirecteurposten af den simple Grund, at jeg ikke visste, hvad den Mand vilde, som man indfattede i denne Post. Nu har jeg imidlertid seet, hvad han vilde; jeg har seet, at han kunde udrette, hvad han vilde; jeg har seet, at han kunde organisere saaledes, at en Anden kan fortsætte hans Gjerning, og jeg seer, at der er organiseret saaledes, at den kan og bør fortsættes. Derfor har jeg stillet mig saa skarpt paa den Side, der agter at forsvare denne Post. Den første Overskoledirecteur har, siger jeg, skabt en Lovgivning, som forudsætter Overskoledirecteurposten, og for at dette kan staa klart for de Herrer, skal jeg først opholde mig lidt ved den Instrux fra Ministeriet, der under 2den April 1855 er udgaaet for den for Borger- og Almueskolevæsenet ansatte Overskole-directeur. Jeg skal meget kort opholde mig ved sammes § 3, som omhandler det Paalæg, han faaer om at besøge Kongerigets Seminarier idetmindste een Gang aarlig, at overvære Underviisningen, at forlange Examination afholdt af Lærerne, selv at rette Spørgsmaal til Læringerne og at meddele Seminarieforstanderne de Bemærkninger, som han maatte have at gjøre. Derved skal jeg som sagt opholde mig meget kort, thi Contoiret har været saa rimelig at indsee, at Sligt formaade det ikke at udrette. Den Deel af hans Gjerning har det overladt til en sagkundig Mand, som nu bliver at lønne med et Honorar, men naar man lønner en Mand med et Honorar, er man ikke sikker paa at beholde ham; man er udsat for snart at faae En, snart en Anden, som skal veilede Seminarieforstanderne og Lærerne, og hvorledes man da vil kunne tilveiebringe Gen-
 heb, formaaer jeg ikke at forstaae. Det er ganske rimeligt, at en dhytig Mand, naar han kom i denne Stilling, vilde blive kjed af at fortsætte den som en sibeordnet Bestæftigelse i Forbindelse med de Forretninger, han ellers maatte have, og for det Honorar, som kunde tilflyde ham for et Par Maaneders Arbejde om Aaret. Derimod er det, der findes i Instruxens §§ 2, 4 og 5, vigtigere, thi jeg antager, at det er af den Bestaaenhed, at man ikke troer dertil at behøve nogen særlig sagkundig Mand. I § 2 paalægges det vedkommende Overskole-directeur at indgive Forslag til de Forbedringer i Bor-

ger- og Almueskolevæsenet, hvortil han maatte finde Anledning, til at give Betænkning over de ham forelagte Sager, samt til at udarbejde i det Enkelte de Planer, hvortil Grundtrækkene meddeles ham af Ministeriet. Til at udarbejde Planer i det Enkelte o. s. v., forekommer det mig imidlertid, at der maa høre mere Sagkundskab, end den Mand erhverver sig, som vel i en Række af Aar har bestyret et Contoir, der beskæftiger sig med Skolefager, men som dog nærmest kun har at gjøre med at fortolke de gjældende Bestemmelser. Under 1ste Behandling fremkom den Paastand, at den foregaaende Overskole-directeur skulde have udført denne Gjerning saaledes, at Almueskolevæsenet nu var bragt i tilstrækkelig Orden, og Reformen gennemført, men jeg troer, at dette beroer paa en fuldstændig Misforstaaelse, og dersom nogen af de to Overskole-directeurer, som til Alles Tilfredshed have bestyret deres Embede, var tilstede her, tør jeg paastaae, at han bestemt vilde erklære sig herimod. De have kun begyndt Reformen, og dette kunde ikke være anderledes, thi den Maade, hvorpaa man har anlagt det hele Reformværk, bærer Præget af en succesiv Gjerning, som behøver lang Tid til sin Udførelse. Der kunde ikke være Tale om at rætte videre, end man har gjort, thi man maatte først forbedre Underviisningen for Skolelæreren; det var den første Gjerning, og naar man havde skabt dhyt-
 tige Lærere, maatte man forbedre Underviisningen, hvor den skulde drives videst, nemlig Kjøbstædernes Borger- og Almueskoler. Denne Reform er bleven begyndt og er maastee — jeg tør ikke paastaae det bestemt — sin Fuldendelse nær, men Reformen af den hele Underviisning paa Landet er langtfra at være begyndt, thi jeg tør mene, at det er langtfra, at de Seminarister, som ere uddannede ved Seminarierne, efter at den nye Indretning har fundet Sted, ere gaaede over i Skolelærerkaldene. Hvor mange af de Gamle sidde ikke der tilbage; men hvorledes vil det være muligt for Ministeriet med Sikkerhed at kunne foretage nogen Reform, naar det ikke har de fornødne Lærerekræfter dertil, og det har det ikke for Die-
 blikket; vi tør først haabe at faae dem, naar nogen Tid er gaaet. Der er desuden forsjel-